

مراعات نظیر

۱- کدام گزینه آرایه مراعات نظیر ندارد؟

- (الف) ای که خواجه را ز تاب آتش غم سوختی این همه آتش چه افروزی که او را تاب نیست
(ب) مکن عیب تهی دستان که در بازار سرمستان گدا باشد که بفروشد به جامی ملک سلطان را
(ج) ساقیا باده بگردان که به غایت حیف است ما بدین گونه ز می مست و می از ما مستور
(د) هیچ جا نیست که غوغای تو نیست پرتو روی دلارای تو نگار داودینست

۲- کدام گزینه فاقد مراعات نظیر است؟

- (الف) گرت اسب بر سر دواند روراست بنه پیش او رخ که شاهی خوش است
(ب) ذکرش به خیر ساقی فرخنده فال من کز در مدام با قدح و ساغر آمدی
(ج) شام زلفش چو می رود در چین شور در زنگبار می افتد
(د) طبع جامی که ثناگستر توست کمترین مرغ وفاپرور توست

۳- کدام گزینه فاقد مراعات نظیر است؟

- (الف) محمود بود عاقبت کار در این راه گر سر برود در سر سودای ایازم
(ب) یوسف عزیزم رفت ای برادران رحمی کز غمش عجب بینم حال پیر کنعانی
(ج) با محتسب عیب مگوید که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است
(د) بی نوا گرد عراق ارچه بسی گردیدیم راست از راه سپاهان به حجاز آمده ایم

۴- کدام گزینه فاقد مراعات نظیر است؟

- (الف) بنگر این انجم و مهر و مه را بست ره گشته خلیل الله را
(ب) زبان درکش که ما را رهن دل نوای مطرب و آواز چنگ است
(ج) همی باش تا شادمانی برم که هست از ستاره فزون لشکر
(د) ز بس آوای کوس و ناله نای همی برخاست گفתי گیتی از جای

۵- در کدام گزینه مراعات نظیر وجود ندارد؟

- (الف) بر دلش تازه کند عهد قدیم سازش در حرم لطف مقیم
(ب) گه کند پرده معشوقی ساز دهد از پرده به معشوق آواز
(ج) تا به خلقی به گمان در مانند کاین دو گوهر مگر از یک کانند
(د) گر شکستی نشد از شعر درست آن نه از وزن ز بی وزنی توست

۶- کدام گزینه فاقد مراعات نظیر است؟

- الف) در پناه علم سبز تو با چهره زرد
 ب) دفتر خون دلم هر که بخواند گردد
 ج) چون بر سر این گذشت سالی
 د) تخت حساب شد عدو کرده ز خاک تاج سر
- ۷- کدام گزینه فاقد مراعات نظیر است؟
 الف) نخل زبان را رطب نوش داد
 ب) گلوی خویش عبث پاره می کند بلبل
 ج) دولت طلبی سبب نگه دار
 د) بزرگوارا گفتم چو مشتری به رجوع
- ۸- کدام گزینه مراعات نظیر ندارد؟
 الف) گهی چون آتش اینجا خود بسوزد
 ب) من پا برونهادم و از پا نهادنم
 ج) چه وقت توست که لب بر لب پیاله نهی
 د) تا چون کرمش کمال گیرد
- الف) گهی چون باد آتش بر فروزد
 ب) وجدش ز سر بر آمد و فریادش از نهاد
 ج) برای حسن تو آینه چشم بدبین است
 د) اندرز تو را به فال گیرد

تضاد

- ۱- در کدام بیت بیشترین ارایه تضاد وجود دارد؟
 الف) شور فرهادم بپرسش سر به زیر افکنده بود
 ب) قناعت میکنم با با درد چون درمان نمیابم
 ج) شیرین ننماید به دهانش شکر وصل
 د) گردون مرا ز محنت هستی رها نخواست
- ۲- کدام گزینه فاقد تضاد است؟
 الف) بود تا در بزم یک هشیار ساقی می خورد
 ب) صبر کن ای شیشه بر سنگ جفای محتسب
 ج) کفاره شراب خوری های بی حساب
 د) اگر غفلت نهان در سنگ خارا میکند
- ۳- کدام گزینه تضاد ندارد؟
 الف) گوهر و خرمهره در یک سلک جولان میکنند
 ب) هر که در بند صور باشد به معنی کی رسد؟
 ج) باغبان ابی ننوشت تا گلستان تشنه است
 د) گردن این دشمن عشرت خدا خواهد شکست
- الف) باغبان ابی ننوشت تا گلستان تشنه است
 ب) گردن این دشمن عشرت خدا خواهد شکست
 ج) هشیار در میان مستان نشستن است
 د) جوان مرد است درد عشق پیدا میکند مارا
- الف) گوهر و خرمهره در یک سلک جولان میکنند
 ب) هر که در بند صور باشد به معنی کی رسد؟
 ج) تار و پودم انتظام از یکدگر پاشیده است
 د) مرد اگر صورت پرست اید بود معنی گذار

ج) نقش پای رفتگان هموار سازد راه را
د) تا تو را از دور دیدم رفت عقل و هوش من

مرگ را داغ عزیزان بر من اسان کرده است
میشود نزدیک منزل کاروان از هم جدا

۴- کدام گزینه فاقد تضاد است؟

الف) هرکجا سیم بران جیب گشادند چو گل
ب) نه هر بیرون بیسندی درونش هم چنان باشد
ج) یک ذره دل سختم از اسلام نشد نرم
د) عیب می جمله چو گفתי هنرش نیز بگو

بی دلان پیرهن از شوق قبا ساخته اند
بسا حلوائ صابونی که زهرش در میان باشد
در کعبه همان ساکن بتخانه خویشم
نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند

۵- تعداد کلمات متضاد کدام گزینه بیشتر است؟

الف) عشق من بر گل رخسار تو امروزی نیست
ب) هر قدر صائب شود بنیاد نخل عمر سست
ج) چو یار آشنا مارا غلام خویش میخواند
د) گر راست سخن گویی و در بند بمانی

دیرگاهی است که من بلبل این بستانم
ریشه طول امل در دل شود محکم مرا
چه دود دل که برخیزد چو او در خانه بنشیند
به زان که دروغت دهد از بند رهایی

۶- تعداد تضاد مقابل کدام گزینه درست است؟

الف) بلندی از آن کاو پست شد
ب) ننگ دارد مرگ از وضع رسوم زندگی
ج) چو اتصال حقیقی بود میان دو دوست
د) تا عاشقان به بوی نسیمش دهند جان

در نیستی کوفت تا هست شد (۳ تا)
مرده را کردند از این رو جامه ماتم سفید (۲ تا)
کجا زیوسف مصری جدا بود یعقوب (۲ تا)
بگشود نافه ای و و در ارزو ببست (۱ تا)

۷- کدام گزینه تضاد ندارد؟

الف) اگر سرم برود در سر وفای شما
ب) شده ام خراب و بدنام و هنوز امیدوارم
ج) غریب نیست اگر شد ز خویش بیگانه
د) سخن از مطرب و می گو و راز دهر کمتر گو

ز سر برون نرود هرگز هوای شما
که به همت عزیزان برسم به نیک نامی
هر ان غریب که گشته است آشنای شما
که کس نگشود و نگشاید به حکمت این معما را

۸- کدام گزینه تضاد کمتری دارد؟

الف) آنکه شیرین به غم سرور کند
ب) ماییم و جهانی که نه بیم است و امید
ج) بر سر ازاده ام نه صلح و نه جنگ
د) رو زود بدانجا که نه زوداست و نه دیر

از دل خویش غم چه دور کند؟
ماییم و نگاری که نه زیر است نه بالا
در دل اسوده ام نه مهر و نه کین
بر بالا رو که خود نه با است نه زیر

۹- کدام گزینه تضاد دارد؟

- (الف) نه از ستایش او خالی است هیچ مکان
(ب) از صبر هزار ساله چون نوح مرنج
(ج) ای که تو نزدیکتر از من به من
(د) هر سیل تیره ای که از آن تیره تر نبود
- ۱۰- تعداد تضاد کدام بیت بیشتر است؟
(الف) اب گردد آذر از بر حلم او یابد گذر
(ب) دلم به قهر و ستم رام و بسته از انک
(ج) سبکی شادی جان است و گرانی غم دل
(د) رسید نعمت و شادی و امن و راحت و نفع
- نه از پرستش او فارغ است هیچ مکین
هم صبر که صبر کار خود خواهد کرد
دم نردم پیش تو جز پست پست
روشنگر محیط به موجی زلال کرد
- باز اب از بگذرد بر خشم او آذر شود
ز لطف خوشتر قهر و ز عدل به ستمش
بفروشم غم دل باز خرم شادی جان
گذشت محنت و تیمار و خوف و رنج و ضرر

تناقض

۱- در کدام بیت ارایه پادوکس مشهود نیست؟

- (الف) گوش ترحمی کو کز ما نظر نباشد دست غریق یعنی فریاد بی صدایم
(ب) بوی بهبود ز اوضاع جهان میشنوم شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد
(ج) میخورم جام غمی هر دم به شادی رخت خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی کند
(د) ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد از ممد خواهی چراغ دل برافروزی
- ۲- در کدام بیت ارایه پادوکس مشهود است؟

- (الف) ای یوسف خوش نام ما خوش میروی بر بام ما ای در شکسته جام ما ای بر دریده دام ما
(ب) شب رفت صبح آمد غم رفت فتوح آمد خورشید درخشان شد تا باد چنین بادا
(ج) اسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مروت با دشمنان مدارا
(د) خوبان پارسی گو بخشنندگان عمرند ساقی بده بشارت رندان پارسا را

۳- در همه ابیات بجز ارایه متناقض نما وجود دارد؟

- (الف) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست کی طمع در گردش گردون دون پرور کند؟
(ب) بازار گل فروش ندارد غم کساد یعنی رواج گریه ما کم نمیشود
(ج) ما هیچ متاعان خجل از قدر رواجیم در کشور ما رونق بازار کسادی است
(د) با سر زلف مجموع پریشانی دل کو مجالی که یکایک همه تقریر کنیم

۴- از کدام بیت نوعی پارادوکس استنباط میشود؟

- (الف) طبعی بهم رسان که بسازی عالمی یا همتی که از سر عالم توان گذشت

(ب) یک روز صرف بستن دل شد به این و آن روز دگر به کندن دل از جهان گذشت
(ج) وضع زمانه قابل دیدن دو بار نیست رو پس نکرد هرکه از این خاکدان گذشت
(د) مضمون سرنوشت دوعالم جز این نبود کان سر که خاک راه شد از آسمان گذشت
۵- در کدام بیت ارایه متناقض نما بکار نرفته است؟

(الف) زلف اشفته او موجب جمعیت ماست چون چنین است پس آشفته ترش باید کرد
(ب) از خلاف آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
(ج) زدیم در خم زلف گره گشای تو چنگ که مفلسیم و نداریم هیچ دستاویز
(د) گفتیم که کفر زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
۶- در کدام بیت ارایه پادوکس مشهود است؟

(الف) شب کویر این موجود زیبا و آسمانی که مردم شهر نمیشناسند آنچه میشناسند شب دیگری است
(ب) صدای سایش بال هایش تنها سخنی است که سکوت ابدیکویر را نشان میدهد و آن را ساکت تر مینماید
(ج) ماورالطبیعه را که همواره فلسفه از آن سخن میگوید و مذهب بدان میخواند در کویر به چشم میتوان دید
(د) خیال این تنها پرنده نامرئی که ازاد و رها همه جا جولان دارد سایه پروازش تنها سایه ای است که کویر می افتد
۷- در همه ابیات بجز ارایه متناقض نما وجود دارد؟

(الف) هرکس که تورا به دوستی تکیه براوست چون در نگری دشمن جان تو هم اوست
(ب) با من آمیزش او الفت موج است کنار دم به دم با من و پیوسته گریزان از من
(ج) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش
(د) این مقرر شد که هرگز نیست راحت در جهان راحتی گر هست در ترک امید راحت است
۸- در همه ابیات بجز ارایه متناقض نما وجود دارد؟

(الف) ببیدل این کم همتان بر عز و جاه فخر ها دارند و عاری بیش نیست
(ب) لاله و گل زخمی خمیازه اند عیش این گلشن خماری بیش نیست
(ج) داغ دلم چو لاله به مرهم نمیرسد این خون گرم در جگر روزگار نیست
(د) کام آشنا به محضر روزگار نیست جز زهر غصه در شکر روزگار نیست
۹- در همه ابیات بجز ارایه متناقض نما وجود دارد؟

(الف) من پرستار دوچشم خوش بیمار توام گرچه بیمارپرستی بتر از بیمار است
(ب) فلک به مردم نادان ندهد زمان مراد تواهل فضلی و دانش همین گناهت بس
(ج) ختم پایانیم مهر آغاز کن ای که در آغاز پایانی هنوز

د) من عهد تو سخت سست میدانستم بشکستن ان درست میدانستم

۱۰- در کدام بیت ارایه پادوکس مشهود است؟

الف) دلم امروز چو کاه از نفسی میلرزد یاد انروز که چون کوه جگر بود مرا

ب) گرچه چو شبم نفسی هم نفس گل بودم بهره زان وصل همان دیده تر بود مرا

ج) یافت با شکوه ره زندگی من پایان چون جرس ناله من زاد سفر بود مرا

د) حاصل ذوق و هنر خون جگر بود مرا این هم از بی هنری های هنر بود مرا

جناس

۱- در کدام گزینه آرایه جناس همسان دیده نمی شود؟

الف) ای آسمان چو دور ندیمانش دیده ای در دور خویش، شکل مدور گرفته ای

ب) همچو یعقوب آمد از هر سو به سویم تیر حزن سوی چشمم رفت، آن شیرین نگار از من رمید

ج) گفتم که از این شکر نصیبم ندهی؟ نی گفت و ندانست که آن نیشکر است

د) چو در دل آمد عشق تو و قرار گرفت/ نماند صبر و قرارم تو نیز میدانی

۲- در کدام گزینه آرایه جناس همسان به کار رفته است؟

الف) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم

ب) خمرم تمام گشت و خمارم ز حد گذشت با جام می به دفع خمارم نیامدی

ج) دی همایون خبری مژده دهانم دادند مژده پرسش دارای جهانم دادند

د) رنجم مبادا بر تنی، چون من مبادا دشمنی من دامن و همچون منی، کاندوه دوری چون بود

۳- در کدام گزینه آرایه جناس همسان دیده نمی شود؟

الف) گر چین سر زلف تو مشاطه گشاید "عطار" به یک جو نخرد نافه چین را

ب) از لطیفی که هست آن دلبر فخر خوبان چین و ماچین است

ج) همه عالم صنم چین به حکایت گویند صنم ماست که در هر خم زلفش چینی است

د) بتی دارم که چین ابروانش حکایت می کند بت خانه چین

۴- در میان کدام یک از ابیات زیر "جناس ناهمسان اختلافی" وجود ندارد؟

الف) یارم همه نیش بر سر نیش زند گویم که مزن ستیزه را بیش زند

ب) سر رشته جان به جام بگذار کاین رشته از او نظام دارد

ج) چون بدنمی به روزگاری افتد مرد آن نبود که نامداری افتد

د) به گوش هوش نبوش از من و به عشرت کوش که این سخن سحر از هاتفم به گوش آمد

۵-در کدام بیت جناس ناهمسان اختلافی وجود دارد؟

- (الف) عیانش بود ما آمد، زیانش سود ما آمد اگر تو سود جان خواهی، زیانش کن، زیانش کن
(ب) در دست منت همیشه دامن بادا و آن جا که تو را پای سر من بادا
(ج) گفתי که به ترک جان بگو تا برهی چون تو به میان جان روی نتوانم
(د) گفتا قدمی ز آرزو آن سو نه کاین کار به آرزو نمی آید راست

۶-در کدام بیت جناس ناهمسان اختلافی دیده می شود؟

- (الف) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد بختم ار یار شود رختم از این جا ببرد
(ب) اگرم به لب رسد جان، به خدا که نیست ممکن که به جز خیال رویت، دگریم بر سر آید
(ج) در طبع جهان اگر وفایی بودی نوبت به تو خود نیامدی از دگران
(د) هر که در خواب خیال لب خندان تو دید خواب از او رفت و خیال لب خندان ننشست

۷-در کدام بیت جناس ناهمسان افزایشی وجود دارد؟

- (الف) من نیستم حریف تو با صدهزار دل کز یک کرشمه می شکنی صدهزار دل من
(ب) من در حجاب عشقم و او در نقاب شرم ای وای اگر قدم ننهد در میان شراب
(ج) تا مرا با نقش رویش آشنایی اوفتاد هر چه می بینم به چشم نقش دیوار آمده است
(د) بلای عشق تو نگذاشت پارسا در پارس یکی منم که ندانم نماز چون بستم

۸-در کدام گزینه جناس ناهمسان افزایشی وجود دارد؟

- (الف) شام سیاه ما را چون صبح کن ز چهره صبح سفید دشمن از غصه شام گردان
(ب) اشک من رنگ شفق یافت ز بی مهری یار طالع بی شفقت بین که در این کار چه کرد
(ج) نه چنان گناهکارم که به دشمنم سپاری تو به دست خویش فرمای اگرم کنی عذابی
(د) گر بزند بی گناه، عادت بخت من است ور بنوازد به لطف، غایت احسان اوست

۹-در کدام بیت جناس ناهمسان افزایشی دیده می شود؟

- (الف) فکر بلبل همه آن است که گل شد یارش گل در اندیشه که چون عشوہ کند در کارش
(ب) یا رب این نوگل خندان که سپردی به منش می سپارم به تو از چشم حسود چمنش
(ج) کیست در این شهر که او مست نیست؟ کیست در این شهر کز این دست نیست؟
(د) ای گدایان خرابات خدا یار شماست چشم انعام ندارید ز انعامی چند

۱۰-در کدام گزینه جناس ناهمسان افزایشی و اختلافی وجود دارد؟

- (الف) شرف مرد به جود است و کرامت به سجود هر که این هردو ندارد عدمش به ز وجود
(ب) داغ و درد است همه نقش و نگار دل من بنگر این نقش به خون شسته، نگارا تو بمان

ج) اندیشه کنم هر شب و گویم یا رب هجرانش چنین است، وصالش چون است؟

د) کنون ای خردمند وصف خرد بدین جایگه گفتن اندر خورد

تلمیح

۱-در کدام بیت آرایه تلمیح وجود ندارد؟

الف) آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه ی کار به من دیوانه زدند

ب) اگرچه تلخ باشد فرقت یار در او شیرین بود امید دیدار

ج) خورده است خدا ز روی تعظیم سوگند به روی همچو ماهت

د) به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل گویا در چمن لاله و ریحان بودم

۲-در همه گزینه ها به جز گزینه آرایه تلمیح وجود دارد

الف) هوسکاری آن فرهاد مسکین نشان جوی شیر و قصر شیرین

ب) حدیث خسرو و شیرین نهان نیست وزان شیرین تر الحق داستان نیست

ج) چنان نقش هوس بستم بر او پاک که عقل از خواندنش گردد هوسناک

د) اساس بیستون و شکل شب‌دیز همیدون در مداین کاخ پرویز

۳-کدام بیت دارای تلمیح است؟

الف) من نهان درد دلی دارم و آن دل بر توست ظاهرا باخبر از درد نهانم باشی

ب) بار گردون و غم هر دو جهان بر دل من نه گران باشد اگر تو نگرانم باشی

ج) صنما مرده آنم که تو جانم باشی می دهم جان که دگر جان جهانم باشی

د) روز عمر من مسکین به شب آمد تا تو روشنایی دل و شمع روانم باشی

۴-در کدام بیت آرایه تلمیح به کار رفته؟

الف) خود کار من گذشت ز هر آرزو از کان و از مکان پی ارکانم آرزوست

ب) پدیرت گوهر خود تا به زر و سیم فروخت پدر عشق بسوزد که درآمد پدرم

ج) پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت من چرا ملک جهان را به جویی نفروشم؟

د) می شکفتم ز طرب زان که چو گل بر لب جوی بر سرم سایه آن سرو سهی بالا بود

۵-مصراع دوم کدام گزینه تلمیح مشترک با بیت زیر دارد؟

" از مه او مه شکافت، دیدن او برنتافت ماه چنان بخت یافت، او که کمینه گداست "

الف) کار یک انگشت اعجازت بود شق القمر شمه ای از کار معراجت بود گردون دری

ب) از چه شد شق القمر دانی ز شوق روی او سینه را مه چاک زد در وقت پیراهن دری

ج) گران نباشد شق القمر به دست نبی دراز نبود راه فلک به پای براق (نام مرکب حضرت رسول

د) شق القمر دوباره به عالم شد آشکار زان ضربتی که بر سلطان دین زدند

۶- در همه ابیات به استثنای بیت آرایه تلمیح به کار رفته است

الف) مستم و امید نیست زان که شوم هوشیار هوش نیاید بلی مست صبح الست

ب) چون به یاد چشم او اهل نظر را می کشند یک جهان کیفیت جام جهان بین می برند

ج) عالم از آب بقا یه قدح لبریز است چه غم از رفتن عمر گذران است این جا

د) مگر به یاد لبث باده می دهد ساقی که خاک میکده خوش تر ز آب حیوان است

۷- در کدام گزینه آرایه تلمیح وجود ندارد؟

الف) بیدلی در همه احوال خدا با او بود او نمی دیدش و از دور خدایا می کرد

ب) این همه شعبده خویش که می کرد اینجا سامری پیش عصا و ید بیضا میکرد

ج) فیض روح القدس از باز مدد فرماید دیگران هم بکنند آن چه مسیحا میکرد

د) به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی

۸- در بیت آرایه تلمیح وجود دارد

الف) تجلی صفات آن جا گرت صد نقش بنماید تو را یک رنگ گرداند ببینی روی یکسانی

ب) دلا در بزم عشق یار هان تا جان بر افشانی که با خود در چنان خلوت نگنجی گر همه جانی

ج) روان کرده لب ساقی لبالب جام مشتاقی حضورش کرده در باقی حدیث نفس انسانی

د) هزار و یک مقام آن جا، اگرچه بگذری، لیکن ز حد جمله اسما تجاوز کرد نتوانی

۹- در کدام بیت بیش از یک تلمیح موجود است؟

الف) ما قصه سکندر و دارا نخوانده ایم از ما به جز حکایت مهر و وفا مپرس

ب) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل

ج) ای پریشان گوی مسکین، پرده دیگر کن پور دستان جان ز چاه نابرا در نخواهد برد

د) از اسب پیاده شو بر نطع زمین نه رخ زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان

۱۰- کدام گزینه دارای تلمیح است؟

الف) مخور فریب شکرخند صبح چون طفلان که چرخ زهر دهد در لباس قند تو را

ب) برو از خانه گردون به در و نان مطلب کان سیه کاسه در آخر بکشد مهمان را

ج) ز اخوان راضی ام تا دیدم انصاف خریداران گوارا کرد بر من چاه را از قیمت افتادن

د) شاید از پیک صبا از تو بیاموزد کار زان که چالاک تر از این حرکت باد نکرد

تضمین

۱- کدام گزینه دارای آرایه تضمین است؟

(الف) شده انتظارم از حد، چه شود ز در درآیی ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی

(ب) ز حضرت خلقت لولاک پوشید رحیق جام اعطیناک نوشید

(ج) نباشد گر طبیعت عالمی نیست به کرنا مخاطب آدمی نیست

(د) گر به عقبی چشمه کوثر نشان رحمت است پس به دنیا بر کنار چشمه کوثر تویی

۲- کدام گزینه دارای تضمین است؟

(الف) الا ای مصطفی را یار و همدم الا ای مرتضی را کفو یکتا

(ب) گر سوی جنات تجری بگری نهر جاری دیده گریان ماست

(ج) به فلک می رسد از روی چو خورشید تو نور قل هو الله احد، چشم بد از روی تو دور

(د) پیش بسم الله بسمل شو و تمام ورنه چون مردی به بسمل کی می رسی؟

۳- کدام گزینه تضمین دارد؟

(الف) زاهد ار رندی حافظ نکند فهم چه شد؟ دیو بگریزد از آن قوم که قرآن خوانند

(ب) خواجه دانست که من عاشقم و هیچ نگفت حافظ ار نیز بداند که چنینم چه شود؟

(ج) بسوخت حافظ و کس حال او به یار نگفت مگر نسیم پیامی خدای را ببرد

(د) کلک زبان بریده ی حافظ در انجمن با کس نگفت راز تو تا ترک سر نکرد

۴- شهریار در شعر همای رحمت کدام بیت را عیناً از شعر حافظ نقل کرده است؟

(الف) به امید آن که شاید برسد به خاک پایت چه پیام ها سپردم همه سوز دل صبا را

(ب) چه زخم چو نای هر دم، ز نوای شوق او دم که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را

(ج) ز نوای مرغ یا حق، بشنو که در دل شب غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا

(د) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

۵- کدام بیت دارای تضمین است؟

(الف) "بلایم من، بلایم من، بلایم من" بدیدم حسن را سرمست، می گفت:

(ب) تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهد باز

(ج) شعاع آفتابم من، اگر در خانه ها گردم عقیق و زر یاقوتم، ولادت ز آب و طین دارم

(د) لب میالای به شعری که ندارد شوری شاعری قدر تو داند که شعوری دارد

۶- در کدام بیت آرایه تضمین وجود ندارد؟

(الف) چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را

ب) نغمه حافظ شنو ز خامه صائب چند نشینی که خواجه کی به در آید

ج) هم بر آن گونه که استاد سخن عمیق گفت: خاک خون آلود، ای باد! به اصفاهان بر

د) جمله اجزا در تحرک در سکون ناطقان کانا الیه راجعون

۷- کدام بیت دارای تضمین است؟

الف) به پستی نیز معراجی است گر آرده ای بیدل صدای آب شو ساز ترقی کن تنزل را

ب) شهریارا چه غم هست که چون خواجه خویش بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم

ج) گر چه دانم که به جایی نبرد راه غریب من به بوی سر آن زلف پریشان بروم

د) شهریارا صاحب رفتی خدا یار تو بود صاحب این بیستون خرگه نگهدار تو باد

۸- کدام بیت فاقد تلمیح و دارای آرایه تضمین است؟

الف) شهریارا به جز این شاعر عشق شیراز نیست در شهر نگاری که دل از ما ببرد

ب) عرصه غم بود و سهراب یلی در خاک و خون وه که باز این بی مروت نوشدارو دیر کرد

ج) طبیعت بیت الاحزان است باید طی کند یعقوب وگرنه ماه خود از چاه کنعان در نخواهد برد

د) به سر خواهد شدن دوران این شیطان که دایم دیو نگین از آصف ملک سلیمان در نخواهد برد

۹- کدام بیت تضمین دارد؟

الف) اوست مولانا به فرمانی که از حق ناطق است چون توان منکر شدن در شان او من کنت را

ب) من چه گویم در مدیح آن که گفتا جبرئیل لافتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار

ج) می رود بی بانگ و بی تکرارها تحت الانهار تا گلزارها

د) ای ذوق فضولی ز خود انداخته دورت از خانه هوای ارنی برده به طورت

ایهام

۱- در کدام بیت آرایه ایهام به کار نرفته است ؟

الف) به راستی که نه همبازی تو بودم من تو شوخ دیده مگس (=مگس بی شرم) بین ک میکند بازی

ب) کرده ام در خاک در میکده را بستر خویش می گذارم چو سبو دست به زیر سر خویش

ج) برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت

د) در راه تو حافظ چو قلم کرد ز سر بای چون نام چرا یک دمش از لطف نخوانی

۲- کدام گزینه دارای ایهام است ؟

الف) خوش آن دلی که ز غم هجر برکناری بود ز یمن وصل تو فرخنده روزگاری بود

ب) گر حکم بر کستنی کنی ام چاره هلاک است حکم تو نه آن است که تغییر نتوان کرد

ج) یار آن باش که باری ز دلی بردارد نه کسی کاو به دل ریش نهد باری چند

د (مگر تو روی بیوشی و فتنه باز نشانی
۳- کدام گزینه دارای ایهام است ؟
که من قرار ندارم که دیده از تو بیوشم

الف) از دیده خون دل همه بر روی ما رود
ب) عشق را خاصیت این است که با هر که بود
ج) مرا تصور وصلت خیال باطل بود
د (محبتی که مرا غایبانه بود به تو
بر روی ما ز دیده چه گویم چه ها رود
روزگار ما از همه دردش به سلامت دارد
به جز تصور باطل دگر چه حاصل بود ؟
کنون که با تو نشستم هزار چندان بود

۴- کدام بیت دارای ایهام است ؟
الف) بازار دل چو ز آتش سودای توست گرم
ب (سودیم به پای همه کس چهره ی اخلاص
ج (ای بی عنایت عاقبت خواهی به حسرت کشتیم
د (حال دل گمگشته ما شهره ی شهر است
کم تر ز سود نیست مرا هر زبان که هست
با این همه گرد غمی از چهره نرفتیم
سودی ندارد پیش از این خاموش و فریاد همه
ما خود خبری از دل آواره نداریم
۵- کدام گزینه ایهام دارد ؟

الف) مست رفتی و ز شوق جگر چاک بماند
ب (اگر بدایع سعدی نباشد اندر بار
ج (پیش رندان به ادب باش که این سرمستان
د (عقل اگر چه بر رخت دروازه ی چشم ببست
دل به خون غرقه از آن روی عرفناک بماند
به پیش اهل و قرابت چه ارمغان داری ؟
صورت بندگی و سیرت شاهی دارند
فتنه در ملک آخر زین دروازه کرد
۶- کدام گزینه دارای « ایهام » است ؟

الف) با من ار هم آشیان می داشت ما را در قفس
ب (خزان چو بگذرد از پی بهار می آید
ج (دوشم نخفت دیده به بالین دل ولی
د (بود در بازی عشق بتان جان باختن، بردن
کی شکایت داشتم از تنگی جا در قفس ؟
خزان عمر ندارد ز پی بهار افسوس
مسکین دلم به زحمت مردم رضا نبود
میان دل ربایان است و جانبازان قماری خوش
۷- کدام گزینه دارای « ایهام » است ؟

الف) آتش دگر به خرمن جانم چه می زنی
ب (اسیر عشقم و از هر چه در جهان فارغ
ج (آب حیوانش ز منقار بلاغت میچکد
د (وانگه که به تیرم زنی اول خبرم ده
ای برق فتنه ، یک نگه گرم بس مرا
گدای یارم و بر هر که در دو عالم شاه
زاغ کلک من به نام ایزد چه عالی مشروب است
تا پیشترت بوسه دهم دست و کمان را
۸- کدام گزینه دارای « ایهام » است ؟

الف) آید وصال و هجر غم انگیز بگذرد
ساقی بیار باده که این نیز بگذرد

ب (چشم بر دور قدح دارم و جان بر کف دست بر سر خواجه که تا آن ندهی نستانی
 ج (عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا
 د (به رغم خاطر غم هم چو غنچه خندان باش به شادی رخ گل ، هم چو لاله ساغر گیر
 ۹- کدام گزینه دارای « ایهام » است ؟

الف) سفله گر قارون شود چشم طمع از وی مدار رسم مردی ، چرخ دون همت نمی داند چیست
 ب (زان مرغ اسیری که به کنج قفس از ضعف بسته است لب از ناله و فریاد بکن یاد
 ج (تو هم ای بادیه پیمای محبت چون من سر راحت ننهادی به سر بالینی
 د (با شمع چو جانبازی پروانه ببینی زان کشته که در پای تو جان داد بکن یاد
 ۱۰- کدام گزینه دارای « ایهام » است ؟

الف) آن چنانم ز فراقست که ندانم چه کنم جان دهم یا به امید تو بمانم ؟ چه کنم
 ب (بهار شد که جهان خرمی ز سر گیرد جهان جوان شود و رونقی دگر گیرد
 ج (اکنون که در کمندم فرصت شمر که دیگر مشکل به دامن افتد صیدی ز قید خجسته
 د (ز شوق روی تو اندر سر قلم سودا فتاد چون من سودازده به سر می گشت

ایهام تناسب

۱- در کدام گزینه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

الف) تفسیر لطیفی است ز پاکی دل کوه این چشمه که از دماوند گشوده است
 ب (چشمه ی خورشید تویی ، سایه گه بید منم چون که زدی بر سر من، پست و گدازنده شدم
 ج (حجاب چهره ی جان می شود غبار تنم خوشا دمی که از آن چهره پرده برفکنم
 د (گر قلب دلم را نهد دوست عیاری من نقد روان در دمش از دیده شمارم
 ۲- در کدام گزینه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

الف) چشم صاحب دل نظر چون بر رخ گل میکند از جمال گل قیاس حال بلبل می کند
 ب (حسن را تربیت عشق کند صاحب درد شور بلبل نمک زخم نمایان گل است
 ج (من به شکرانه کنم جان سپر تیر هلاک گر هلاک من از آن دست و کمان خواهد بود
 د (به ذات حق که مرا تا وجود خواهد برد سرم به پای بتان در سجود خواهد بود
 ۳- کدام گزینه دارای « ایهام تناسب » است ؟

الف) آه از این درد که از چشم رقیبان حسود سیر دیدن نتوان نرگس غماز تو را
 ب (چو سرو باش دل آزاده با تهی دستی مگو چو غنچه به کس حال تنگ دستی را
 ج (مشتری گفت منم نایب تو روز قضا ور کنم فخر بر اجرام بس است این قدم

د) اگر چه سوخته ایم از غم تو دلشادیم که نیست بر دل کس ذره ای غبار از ما

۴- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) هر نفس جنگی بر آری هر زمان صلی کنی کافرا تا چند از این، آخر مسلمان نیستی؟

ب) هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش آید ما نیز یکی باشیم از جمله ی قربان ها

ج) گفتی که از تو در همه عالم علم شدیم آن نیز از زبان روایت همی کنی

د) چندان سخن که دوش بگفتم ز حال خویش آخر چه بودی از سخن کارگر شدی؟

۵- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) من از عشق تو چون بگریزم ای جان؟! غم تو دامنم محکم گرفته

ب) باختن میلی نداریم و وز مشکش فارغیم عشق با چین سر زلف تو باید باختن

ج) خون ما خود غم هجرت ز ره دیده بریخت این همه قصد به خون ریختن ما چه کنی؟

د) دست من اگر هم چو دلم تنگ نبودی؟! جز در سر زلف شبه رنگ نبودی

۶- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) نتوان خورد غم از در ره او کشته شوم صدهزارند چو من کشته در این ره چه کنم؟

ب) گفتی برافشان سر گر عاشق جانبازی من بهر نثار تو کتی این قدر اندیشم؟

ج) خون شد زه فرقت تو دل مهربان من بریست رخت از غم هجر تو جان من

د) تا هر کست ای شانه نگیرد در دست کوتاه کن از دو زلف آن دلبر دست

۷- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) در بیان مدحت آورد این معانی را به نظم گر کنی گستاخی اش، عفو از کرم نبود بدیع

ب) ابر نوروز ز غم روی جهان می شوی باز هر دلشده ای دلبر خود می جوید

ج) مرا با آن لب شیرین شبی گر خلوتی باشد ز وصلش شکر ها گویم ز بخت منتهی باشد

د) رخ تو طعنه بر ماه فلک زد سمندت خاک در چشم ملک زد

۸- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) لاف خوبی گر زند گلزار پیش روی تو برق حسنت آتش غیرت زند گلزار را

ب) صبا چو جعد سر زلف یار من بگشود گره ز کار من و روزگار من بگشود

ج) صبر کن بر آب تلخ و شور تا گوهر شدی سر مپیچ از ترک سر تا صاحب افسر شوی

د) پروانه ای که رشک ز بیگانه میبرد دستش به غیر چون نرسد خویش را کشد

۹- کدام گزینه دارای «ایهام تناسب» است؟

الف) کمان ابروی تو تیر مژگان چنانم زد پیکان در جگر دوخت

ب) دلم ز درد تو خون شد تو را چه غم دارد؟ نه عشق تو چو منی در زمانه چه کم دارد

ج) عاشق روی تو شد دل چه ملامت کنم؟ به چنان رخ که تو داری چه کند گر نشود

د) در سواد شب توان خواندن کتاب آسمان شمع بزم صبحدم با ما و قرآن بیش نیست

۱۰- در کدام گزینه ایهام تناسب وجود ندارد؟

الف) باش چو شطرنج روان خامش و خود جمله زبان کز رخ آن شاه جهان فرخ و فرخنده شدم

ب) ور پرتو خورشید رخس تاب نیاری در سایه آن زلف سیه کار فرود آی

ج) بهر یک بوسه که جان داده ام آن را به بها این همه ناخوشی انصاف بده هم خوش نیست

د) هندو به پیش خال تو باشد به چاکری مهر رخ تو راست مه زهره مشتری

حس آمیزی

۱- در همه ابیات به جز آرایه حس آمیزی مشهود است؟

به زبان چرب ای جان بنواز جان مارا به سلام خشک خوش کن دل ناتوان مارا 1)

گر مکرر سخن تلخ بگویند معشوق عاشق آن نیست که این نکته مسلم دارد 2)

دل در طلب خنده شیرین تو خون شد جان در لعل شکر خای تو افتاد 3)

ز طبع خسته من عذر خامشی میپذیر سخن گره نگشاید چو طبع بسته بود 4)

۲- در کدام بیت آرایه حس آمیزی مشهور نیست؟

تلخ منشین شراب اگر داری شور کم کن کباب اگر داری 1)

هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق ثبت است بر جریده عالم دوام مآب 2)

رخ شاه کاووس پر شرم دید سخن گفتنش با پسر نرم دید 3)

ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه ایم لیک تلخی که از زبان تو آید شنیدن است 4)

۳- در کدام بیت آرایه حس آمیزی به کار نرفته است؟

آن بلبل که چون کشم از دل صغیر گرم بوی محبت از نفسم میتوان شنید 1)

چه شد که از همه جا بوی درد می آید ز هر که می شنوم آه سرد می آید 2)

از جواب تلخ گوشت چون دهان مار شد من همان از ساده لوحی حلقه بر در می زنم 3)

تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم 4)

۴- در کدام بیت آرایه حس آمیزی مشهود نیست؟

دولت فقر خدا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است 1)

صد میکده خون بیش کشیده است لب من تا کار به رنگینی گفتار کشیده است 2)

بی چشمه نوشی نشود ناله گلو سوز
شیرینی سخنی نی ز لب یار کشیده است (3)

تشنه دیدار ساقی رونق مستی شکست
هیچ کس بویی ز می در شیشه و ساغر ندید (4)

۵-در همه ابیات به جز آرایه حس آمیزی به کار رفته است

آخر این ناله سوزنده اثرها دارد
شب تاریک فروزنده سحرها دارد (1)

زان لب که مرده نفش آب زندگی است
دشنام تلخ هم به دعاگو نمیرسد (2)

ز اضطراب دل و لکنت زبان پیداست
که شمع هم دم مردن وصیتی دارد (3)

رنگین سخنان در سخن خویش نهانند
از نهکت خود نیست به هر حال جدا گل (4)

۶-در کدام بیت آرایه حس آمیزی به کار رفته است؟

یا برو همچون زنان رنگی و بومی پیش گیر
یا جو مردان اندر آی و گوی در میدان فکن (1)

هی خسی از نگ گفتاری بدین ره کی رسد؟
در باید پرده سوز و مرد باید گام زن (2)

برگ بی برگی نداری، لاف درویشی نزن
رخ چو عیاران نداری جان چو نامردان مکن (3)

جرخ گردون این رسن را میرساند تا به چاه
گر همی صحرات باید چنگ در زن در رسن (4)

۷-در کدام بیت آرایه حس آمیزی به کار نرفته است؟

با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن
تا از مژه هر ساعت لعل ترت افشانم (1)

ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه ایم لیک
تلخی که از زبان تو آید شنیدنی است (2)

تا تو را آن بو کشد سوی جنان
بوی گل باشد دلیل گلستان (3)

آن بلبلم که چون کشم از دل صغیر گرم
بوی محبت از نفسم میتوان شنید (4)

۸-کدام گزینه دارای حس آمیزی است؟

ز تخم تلخ نخورده است کس بر شیرین
ز شاخ بید نچیده است هیچ کس بادام (1)

وقت است بگذریم چو موج از شراب تلخ
بیرون کشیم گوهر خود را ز آب تلخ (2)

تلخ است زهر مرگ وز هجر تو تلخ تر
بی شربت وصال تو این زهر چون خورم؟ (3)

ای صوفی از مشاهده دل سخن مگوی
کانسوار غیب باطن هر بی صفا ندید (4)

۹-کدام گزینه دارای حس آمیزی است؟

موی و رویت روز و شب در چشم ماست
زان که گه تاریک و گاهی روشن است (1)

چو تو در خنده شیرین دو چاه از ما بنمایی
مرا در گریه تلخ دو دریا بر زمین خیزد (2)

چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم (3)

- زان لب شیرین که در هر گوشه فرهاد داشت بوسه ای برد از میان ستغر که صد فریاد داشت (4)
- ۱۰ کدام گزینه دارای حس آمیزی است؟
- از صبا پرس که ما را همه شب تا دم صبح بوی زلف تو همان مونس جان است که بود (1)
- این نکه‌ت مشکین نفس باد بهار است یا چین سر زلف تو یا نافه چین است (2)
- به گوش هوش نبوش از من به عشرت کوش که این سخن سحر از هاتقم به گوش آمد (3)
- بوی بنفشه بشنو ز زلف نگار گیر بنگر به رنگ لاله و عزم شراب ک (4)

حسن تعلیل

- ۱- در همه ابیات بجز..... ارایه حسن تعلیل به کار رفته است
- الف) به زیور ها بیار ایند وقتی خو برویان را تو سیمین تن چنان خوبی که زیور ها بیارایی
- ب) تا نه تاریک بود سایه انبوه درخت زیر هر برگ چراغی بنهد از گلنار
- ج) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین امد
- د) گر شاهدان نه دنیی و دین میبرند و عقل پس زاهدان برای چه خلوت گزیده اند؟
- ۲- در کدام گزینه حسن تعلیل بکار رفته است؟
- الف) امد بهار عاشقان معشوق گل رخسار کو پر بی دلان شد باغ ها اخر بگو دلدار کو
- ب) نیایش در دل خسرو اثر کرد دلش را چون فلک زیر و زبر کرد
- ج) در این چمن که ز پیری خمیده شد کمرم ز شاخ های بقا بعد از این چه بهره برم
- د) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک میجویند ایام جوانی را
- ۳- در کدام گزینه حسن تعلیل بکار رفته است؟
- الف) تویی بهانه ان ابر ها که میگیرند بیا که صاف شود این هوای بارانی
- ب) در کارگاه عشق است تدبیر عقل بیکار طوفان نمیکند گوش تعلیم ناخدا را
- ج) در سیاهی میتوان گل چید از اب حیات گریه را باشد اثر دامن شب ها بیشتر
- د) دبار دست از اصلاح دل چو شد بی درد گلی که نیست در او نکه‌تی گلاب مکن
- ۴- در کدام گزینه حسن تعلیل وجود ندارد؟
- الف) در وداع شب همانا خون گریست روی خون الود زان بنمود صبح
- ب) تا چشم تو ریخت خون عشاق زلف تو گرفت روی ماتم
- ج) مرا چو صبح به دست دعا نگه دارید که روشن است جهان از نفس کشیدن من

- (د) مرا چو ابله بگذار تا شوم پامال
نمیرسد چو به کس فیضی از رسیدن من
- ۵- در کدام گزینه حسن تعلیل وجود ندارد؟
- (الف) عجب نیست از خاک اگر گل شکفت
که چندین گل اندام در خاک خفت
- (ب) خورشیده فروزنده شبی پرده نشین شد
کامد به در از پرده مه چادر تو
- (ج) اشک غماز من از سرخ برآمد چه عجب
خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست
- (د) هرگه به صد کرشمه پری وار بگذری
بر چشم خود فرشته کشد خاک راه تو
- ۶- در کدام گزینه حسن تعلیل وجود ندارد؟
- (الف) خورده ای خون دلم ورنه نیست باور از منت
شاهد حالی است اینک سرخی لب های تو
- (ب) نی که مینالد همی در مجلس ازادگان
زان همی نالد که بر وی زخم بسیار آمده
- (ج) غنچه و گل اشک بلبل گر نمیکردند پاک
استین ان چرا خونین شد و دامان این؟
- (د) از بوی تو در تاب شود اهوی مشکین
گر باز کنند از شکن زلف تو تابی
- ۷- در کدام گزینه حسن تعلیل وجود دارد؟
- (الف) ادمی گر خون بگرید از گران باری رواست
کانچه نتوانست بردن اسمان بر دوش اوست
- (ب) ماه نو چون ز لب بام بدیدم گفتم
ای دل از چنبر این ماه کجا خواهی جست؟
- (ج) میان باغ و ابر اندر خلاقی هست پنداری
که روی باغ خندان شد چو چشم ابر گریان شد
- (د) بس کن از سرکه فشاندن ز ان لب میگون که من
دل بر آن میگون لب سرکه فشان خواهد فشاند
- ۸- در همه ابیات بجز..... ارایه حسن تعلیل به کار رفته است
- (الف) شرح دهم من که شب از چه سیه دل بود
هرکه خورد خون خلق زشت و سیه دل شود
- (ب) فسوس خوردم از یراکه دشمن دین
ز خسروان کهن دیدم ان بنای کهن
- (ج) مس طلا میشود از نور عبادت صائب
روی شب خیز چو خورشید از ان رو زرد است
- (د) ز غمازی است مشک اخر سیه روی
که از صد پرده بیرون میدهد بوی
- ۹- در کدام گزینه حسن تعلیل وجود ندارد؟
- (الف) ز بس از زلف او در شانه کردن مشک می ریزد
چو پای شمع تاریک است پای سرو ازادش
- (ب) دردی است در دلم که گر از پیش اب چشم
برگیرم استین برود تا به دامنم
- (ج) ذره را تا نبود همت عالی حافظ
طالب چشمه خورشید درخشان نشود
- (د) دلم با چشم تر یک رنگ از ان است
که پای اشک خونین در میان است
- ۱۰- کدام گزینه دارای حسن تعلیل است؟

الف) از آن به خاک درت مست میسپارم جان
 ب) دل عالمی بسوزی چو عزار برفروزی
 ج) وصل او خواب خوشی بود که میدیدم دوش
 د) من که باشم کز من بی قدر یاد آورده ای؟
 که هم به کوی تو مستم به خاک بسپارند
 تو از این چه سود داری که نمیکنی مدارا
 مرغ شب لال شوی بانگ تو بیدارم کرد
 نامه از ننگ همین معنی به خود پیچیده است

اسلوب معادله

۱- در کدام بیت آرایه (اسلوب معادله) مشهود است؟

زبان درکش ای مرد بسیاردان	که فردا قلم نیست بر بی زبان (1)
شیاطین گرفتند روی زمین	دگر روی انسان نخواهیم یافت (2)
نباید سخن گفت ناساخته	نشاید بریدن نینداخته (3)
در این شورختی به جز عیش تلخ	از این ترش رویان نخواهیم یافت (4)

۲- در همه ابیات به جز بیت (اسلوب معادله) به کار رفته است

ز سخت گیری دوران چه باک عارف را؟	ز قحط سال، هما بینوا نخواهد شد (1)
دلی که نیست خراشی در او زمین گیر است	زری که سکه ندارد روان نمی باشد (2)
بیشی ار خواهی به هر پس مانده همراهی گزین	سربلندی بابت دیوار کوتاهی گزین (3)
حدّ ما نیست که پیش تو بگویم سخن	هم تو با ما سخنی گوی که ما گوش کنیم (4)

۳- در همه ابیات به جز بیت (اسلوب معادله) وجود دارد

هرکس ز برم رفت که آرد خبر از یار	باز آمد و از خویش چو من بی خبر افتاد (1)
گرفت هر که کم خود، شود ز اهل کمال	تمام گشتن ماه از هلال معلوم است (2)
مرا کیفیت چشم تو کافی است	ریاضت کش به بادامی بسازد (3)
بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود	پسته بی مغز چو لب وا کند، رسوا شود (4)

۴- در همه ابیات به جز بیت (اسلوب معادله) به کار رفته است

ز سخت گیری دوران چه باک عارف را؟	ز قحط سال، هما بینوا نخواهد شد (1)
نه غم نه غم پرستم، ز غم زمانه رستم	که حریف او شدستم که در ستم بیستم (2)
دلی که نیست خراشی در او زمین گیر است	زری که سکه ندارد روان نمی باشد (3)
در نگیرد صحبت زاهد به صافی مشربان	زشت در یک دیدن از آینه روگردان شود (4)

۵- در همه ابیات به جز بیت (اسلوب معادله) به کار رفته است

- شراب گرد کدورت نبرد از دل ما
 1) چو دانه سوخته باشد چه از سحاب آید؟
- دو منزلند دل و دیده، هر دو خانه تو
 2) چه حاجت است که من گویمت کجا بنشین
- در خزان از عندلیبان بانگ افسوسی نخاست
 3) چون ورق برگشت چشم یاری از یاران مدار
- دیده بستن ز جهان فیض و گشایش دارد
 4) چون گدا کور شود، برگ و نوایی ببند
- ۶- در همه ابیات به جز بیت (اسلوب معادله) به کار رفته است

- دخل بی جا ندهد غیر خجالت اثری
 1) تیر کج باعث رسوایی تیرانداز است
- در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود
 2) تیر کج چون از کمان بیرون رود رسوا شود
- بیا و ساز سفر ساز و زاد ره برگیر
 3) که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد
- سیل از کشور ویرانه تهی دست رود
 4) باده با مردم غافل چه تواند کردن؟
- ۷- در کدام بیت (اسلوب معادله) به کار نرفته است؟

- در این بهار چنان روزگار افسرده است
 1) که غیر شمع، گلی هیچکس به سرنزند
- حسن بیان مجوی ز ما دل شکستگان
 2) از کاسه شکسته نخیزد صدا درست
- بی کمالیهای انسان از سخن پیدا شود
 3) پسته بی مغز چون لب باز کند رسوا شود
- لازم پیری است صائب برگ ریزان حواست
 4) پیش ره نتوان گرفتن لشکر بشکسته را
- ۸- در کدام بیت آرایه اسلوب معادله نیست ؟

- نگر تا چه گوید سخنگوی بلخ
 1) که باشد سخن گفتن راست تلخ
- پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار
 2) بند با عاشق بی دل چه توان کردن؟
- گر عاشقی از گنه چه باک است؟
 3) خورشید به هر چه تافت پاک است
- تنها نه آن غزالش جمعی سگان گرفتند
 4) هر جا که یوسفی هست صد گرگ در کمین است
- ۹- در کدام بیت اسلوب معادله وجود ندارد ؟

- فکر جمعه تلخ دارد جمعه اطفال را
 1) عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است
- انتقام هرزه گویان را به خاموشی گذار
 2) تیغ میگوید جواب مرغ ناهنگام را
- فزود آتش من آب را خبر ببرید
 3) اسیر میبردم غم ز کافرم بخیرید
- چون غوره رست ز خامی خویش نشد شیرین
 4) چون ماه روزه به پایان رسید عید شود
- ۱۰- در همه ابیات به استثنای بیت اسلوب معادله وجود دارد

- گل در این گلشن کجا دارد سر پروای ما ؟
 1) خار هم از سرکشی کی میروود درپای ما؟
- دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
 2) شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است

- دخا بی جا ندهد غیر خجالت اثری
تیر کج باعث رسوایی تیرانداز است (3)
- زبور آینه دل روشنی باشد نه عکس
خانه تاریک را شمعی به از صد صورت است (4)

تشبیه

۱- در کدام گزینه همه ی ارکان تشبیه وجود دارد؟

- (الف) چون دریای خون شد همه دشت و راغ جهان چون شب و تیغ چون چراغ
(ب) عشق دریایی کرانه ناپدید کی توان کردن شنای هوشمند
(ج) صدا چون بوی گل در جنبش آب به آرامی به هر سو پخش می گشت
(د) خانه ی دل مارا از کرم عمارت کن پیش از این که این خانه رو نهد به ویرانی
- ۲- در منظومه زیر چند تشبیه وجود دارد؟
مرا هر لفظ فریادی است کز دل میکنم بیرون/مرا هر شعر دریایی است لبریز از شراب خون/کجا شهد است این اشکی ((
(که در هر دانه لفظ است/مرا این کاسه خون است/چنین اسان منوشیدش

(الف) پنج

(ب) شش

(ج) سه

(د) چهار

۳- تعداد تشبیه کدام بیت بیشتر است؟

- (الف) هم چو سایه پی خورشید رخت چون نرود دل که در گردنش از زلف تو مشکین رسن است
(ب) گشتم از اشک ندامت مخزن گنج گهر خانه ی من چون صدف معمور از این باران شده
(ج) هر سحر بی شام زلفین تو ای حوراصفت چشمه چشمم پر از گوهر شود دریا صفت
(د) در شگرزار قناعت برده ام چون مور راه سیر چشمی خاتم دست سلیمان من است

۴- در کدام گزینه همه موارد ترکیب تشبیهی است؟

- (الف) گوشه ی کلاه-روی ماه-روی تعظیم-قبه ی عرش
(ب) آبروی بندگان-جمال عشق-اوج بلاغت-تقصیر خویش
(ج) دروگر زمان-عصاره تاک-شهد فایق-موسم ربیع
(د) دریای معرفت-شب جهل-شکوفه اشک-اتش عشق
- ۵- در کدام عبارت آرایه تشبیه وجود ندارد؟
(الف) هوا همچون نگاه وحشت غارها حرکتی نداشت

ب) شیهه چند اسب بی شکیب سکوت دشت را درهم میشکست

ج) سوسوی چند مشعل پرده ی سیاه شب را میدرید و پیش میرفت

د) او در یک شب ظلمانی چون اختری روشن و پرفروغ از تاریکی ها و سیاهی ها گریخت

۶- کدام گزینه فاقد تشبیه است؟

الف) از بس که در این بادیه ام راهبری نیست خضر ره خود می‌شمرم ریگ روان را

ب) اگر روم بدود اشک و دامنم گیرد که از کمند محبت کجا توانی جست؟

ج) چشم دل بگشا و در جان ها نگر چون بیامد چون شد و چون میرود

د) پیش رویت دگران صورت بر دیوارند نه چنین صورت و معنی که تو داری دارند

۷- با توجه به بیت ((می اندر کف ساقی بی حجاب سهیلی است در پنجه افتاب)) کدام گزینه درست است؟

الف) ساقی: مشبه

ب) آفتاب: مشبه به

ج) بی حجاب: وجه شبه

د) مصراع اول: مشبه

۸- در کدام گزینه وجه شبه نیامده است؟

الف) ناتوان بودم به بویش نیم شب برخاستم تا به کویش چون نسیم افتان و خیزان بوده ام

ب) به چین زلف چو شام تو مایل است دلم شدن به جانب چین گر خطاست گو می باش

ج) شبی چون شبه روی شسته به قیر نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر

د) آن روز که سر بر زنی از شوق چو خورشید مانده خورشید سراسر همه جانم

۹- در کدام گزینه همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

الف) خرد را تو روشن بصر کرده ای چراغ هدایت تو بر کرده ای

ب) از بس که کوتاه است و سیه زلف یار من گویی که روز من بود و روزگار من

ج) هنگام نوبهار و لب جویبار و کشت دریاب ساقیا که تو حوری و این بهشت

د) همچو رخت اختری دیده ی گردون ندید گرچه به گرد سرت گشت زبالا و پست

۱۰- رکن حذف شده در مقابل کدام گزینه درست است؟

الف) این عشق آتشی است که جان مرا بسوخت داغی به دل نهاد و دلم ران نشان گرفت (وجه شبه

ب) چو بادند پنهان و چالاک پوی چو سنگ اند خاموش و تسبیح گوی (وجه شبه

ج) دایم در این امید که بازایی از درم چشم در انتظار تو چون حلقه بر در است (مشبه

د) خورشید رخس نگر و گر نتوانی آن زلف سیه نگر که همسایه اوست (ادات تشبیه

استعاره

۱- نوع استعاره در کدام گزینه متفاوت است؟

- (الف) هزار نقش برآرد زمانه و نبود یکی چنان که در آینه تصور ماست
(ب) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من هیچکس می نپسندم که به جای تو بود
(ج) باغ سلام میکند سرو قیام میکند سبزه پیاده می‌رود غنچه سوار می‌رسد
(د) ای سرو پای بسته به آزادگی منازل آزاده من که از همه عالم بریده ام

۲- در کدام گزینه دو نوع استعاره دیده می‌شود؟

- (الف) آینه ات دانی چرا غماز نیست؟ چون که زنگار از رخسار ممتاز نیست
(ب) گفتا که مرو به غربت و می رباید از نرگس تر به لاله بر مروارید
(ج) ای ابشار نوحه گر از بهر چیستی؟ چین بر جبین فکنده ز اندوه کیستی؟
(د) کی ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هرشب ز چشم ناله شکفتم به روی شکوه دویدم
۳- در کدام گزینه استعاره وجود ندارد؟

- (الف) شرح این آتش جانسوز نگفتن تا کی؟ سوختم سوختم این راز نهفتن تا کی؟
(ب) چشم دارم که من خسته دل سوخته را به نم چشم گهربار قلم یاد کنید
(ج) شب فراق که داند که تا سحر چند است؟ مگر کسی که به زندان عشق در بند است
(د) گره موی تو بندی است که در پای دل است برقع (نقاب) روی تو باری است که بر جان من است

۴- در کدام گزینه همه ترکیب ها اضافه استعاری اند؟

- (الف) عتاب معلم-مرغان بیشه-صفحه ضمیر-امید دیدار
(ب) سر خویش-لطافت طبع-زبان تدریس-فرقت یار
(ج) آفتاب وفا-همهمه شاگردان-بانگ طرب-خار غم
(د) شتاب مرگ-طره پرچین عشق-قفای مراقبت-گریبان مکاشفت

۵- در کدام بیت استعاره از نوع حذف مشبه به وجود ندارد؟

- (الف) در این بازار اگر سودی است با درویش خرسند است خدایا منعم گردان به درویشی و خرسندی
(ب) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید شرمند رهروی گه عمل بر مجاز کرد
(ج) در آفاق گشاده است ولیکن بسته است از سر زلف تو در پای دل ما زنجیر
(د) گل بخندید و باغ شد پدram ای خوشا این جهان بدین هنگام

۶- در کدام گزینه استعاره وجود دارد؟

- (الف) پیش صاحب نظران ملک سلیمان باداست بلکه آن است سلیمان که ز ملک آزاد است

(ب) از این اندیشه کان سرو سهی داشت
 (ج) که هست اینجا مهندس مردی استاد
 (د) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان
 دل فرزانه شاپور آگهی داشت
 جوانی نام او فرزانه فرهاد
 این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند

۷- در بیت زیر چند استعاره مصرحه وجود دارد؟

ژاله از نرگس فرو بارید و گل را آب داد وز تگرگ نازپرور مالش عناب داد

(الف) پنج

(ب) دو

(ج) سه

(د) چهار

۸- در کدام گزینه استعاره بیشتری وجود دارد؟

(الف) هرگز نقش تو از لوح دل و جان نرود هرگز از یاد من آن سرو خرامان نرود
 (ب) از بتان آن طلب ار حسن شناسی ای دل کاین کسی گفت که در علم نظر بینا بود
 (ج) غلام نرگس مست تو تاج دارانند خراب باده لعل تو هوشیارانند
 (د) اگر ز پسته تنگ تو دم زند غنچه نسیم باد صبا در دمش دهن بدرد

۹- در کدام گزینه استعاره از نوع اضافه استعاری نیست؟

(الف) سوی بوستانش فرستاده دریا به دست صبا داده گردون مهارش
 (ب) چه کرده ام که به یک بارم از نظر بیفکندی نهال کین بنشاندی و بیخ مهر بکندی؟
 (ج) قضا چون ز گردون فروهشت پر همه زیرکان کور گردند و کر
 (د) گل امید من امشب شکفته در بر من بیا و یک نفس ای چشم سرنوشت بخواب
 ۱۰- کلمه ی لعل در کدام بیت استعاره نیست؟

(الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان ترکن تا از مژه هر ساعت لعل تری افشانم
 (ب) لب بدیدم و لعل بیوفتاد از چشم سخن بگفتی و قیمت برفت لولو را
 (ج) ای به رشک از لعل تو آب حیات وی خجل زان لعل شکرخا، شکر
 (د) به یاد لعل دلبر خون دل نوش شراب لعل نوشیدن چه کار است؟

کنایه

۱- مفهوم کنایی همه گزینه ها به جز درست است

خر کریم را نعل کردن: رشوه دادن چند مرده حلاج بودن: مقدار توانایی
 چشم به دست و دهان دیگری داشتن: از خود اراده نداشتن نان به نرخ روز خوردن: تلاشگر بودن

۲- مفهوم کنایی همه گزینه ها به جز درست است

گیاه بام شدن: مورد توجه واقع نشدن

خون به گردن کردن: بیش از حد ستم کردن

دامن از صحبت فرا چینم: گوشه گیری برگزینم

دفتر از گفتار پریشان بشویم: گفته های پیشین خود را نابود کنم

۳- در کدام گزینه مفهوم کنایی به کار نرفته است؟

خواب بر دیده حزم او چگونه افگنم؟! ۲- سر به جیب مراقبت فرو برده بود

موش دیگر بار بر شکم باغبان افتاد ۴- یک تیر تدبیر در جعبه امکان دارند

۴- در همه گزینه ها به جز گزینه ... کنایه استفاده شده است

یکهو می بینی آفتاب تیغ کشید و میدان روشن شد

تک و تنها می آید سی میدان . دور میدان یواش یواش می گردد

یکهو نگاه می کنی میبینی رنگ شب پریده

ای والله زن داداش، عجب روی ما رو سفید کردی

۵- در کدام بیت آرایه کنایه موجود نیست؟

هرکه دل پیش دیگری دارد ریش در پیش دیگری دارد

همینت بسندست اگر بشنوی که گر خار کاری سمن ندروی

چو بشنید بیچاره بگرریست زار که ای خواجه دستم ز دامن بدار

!! به روی و ریا کار کردن ندانی ازیرا که نه مرد روی و ریایی

۶- ادعای چیزی را داشتن " مفهوم کدام کنایه است؟"

از چیزی در محظور گیر کردن-

چین به صورت انداختن-

کباده چیزی را کشیدن-

در طریق سبعبیت گام برداشتن-

۷- در چند بیت کنایه دیده میشود؟

با ما خبر خاك كف پاي تو گفتند-

دامن بگرفت اشك به دندان و روان شد

نصیحت همه عالم چو باد در قفس است-

به پیش مردم نادان چو آب در غربال

نشده از گل رویش سیراب-

که فلک دسته گلی داد به آب

به طول فکر نتوان جمع کردن مال دنیا را-

چرا بیهوده باید آب را بر ریسمان بستن

یک- دو سه چهار

۸- مفهوم کدام دو بیت یکسان است؟

صدف وار باید زبان در کشیدن-

که وقتی که حاجت بود در چکانی

به صد فریب ظهوری زبان به کام کشید-

چنان مکن که لبش باز خروش افتد

هر جا که رسد مردمک دیده ی من-

از شکر خیال تو زبان تر دارد

گفتا لب خویش را به دندان می خا-

دور از لب و دندان، لب و دندانم

آ، پ-

ب، ت-

آ، ب -

پ، ت-

۹- در کدام گزینه ۲ کنایه وجود دارد؟-

خورشید بر زمین زده، پیش رخت کلاه-

ریحان در آب شسته ز شرم خطت ورق

اگر عاقل بود داند که مجنون صبر نتواند-

شتر جایی بخواباند که لیلی را بود منزل

بیامد به شبگیر بسته کمر-

به پیش منوچهر پیروزگر

بنازم به بزم محبت که ان جا-

سجع

۱. در کدام گزینه آرایه «سجع» وجود دارد؟

- (الف) با چندین فضیلت که دست راست را هست ، خاتم در انگشت چپ میکنند
(ب) اگر در تابستان شما را بخوانم، هوا سخت گرم است، ده تا گرما کمتر شود .
(ج) خبری که دانی دلی بیازارد، تو خاموش باش کا دیگری بیارد
(د) اطفال شاخ را به قدوم موسوم ربیع ، کلاه شکوفه بر سر نهاده

۲. در کدام گزینه آرایه سجع دیده نمی شود؟

- (الف) آن که از جمال عقل محبوب است، خود به نزدیک اهل بصیرت معذور باشد .
(ب) سلام او در وقت صباح ، مومنان را صبح است .
(ج) صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد.
(د) یک خلقت زیبا به از هزار خلعت دیبا

۳. در همه گزینه ها ، به جز «سجع مطرف» به کار رفته است

- (الف) تا مصیبت دو نشود : یکی نقصان مایه و دیگری شماتت همسایه
(ب) الهی اگر کاسنی تلخ است، از بوستان است و اگر عبدالله مجرم است ، از دوستان است
(ج) بدان که سرمایه ی نجات رحمت است و بهترین درجات آخرت است
(د) به نام آن خدای که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح است
۴. در کدام گزینه سجع متوازن دیده می شود؟

- (الف) به رسم قدیم از در آمد ،چندان که نشاط ملاعبت می کرد و بساط مداعبت گسترده
(ب) خدایشان بمیراند که دلم تز دست شما پر خون است و سینه ام مالا مال خشم شما مردم دون
(ج) هیزم درویشان خریدی به حیف وتوانگران را دادی به طرح
(د) هر که با بدان نشیند نیکی نبیند

۵. در کدام گزینه بیش از یک سجع متوازن وجود دارد؟

- (الف) سنگ سراچه دل به الماس آب دیده می سقتم و این بیت ها مناسب حال خود می گفتم .
(ب) ما را بر کیسه بند نیست و با خلق خدا جنگ نیست

ج) ه سپاه من بود ، در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال .

د) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب دارای عزمی است متین و طبعی کریم.

۶. در همه گزینه ها ، به جز «سجع متوازن» دیده می شود

الف) جان ما را صفای خود ده و دل ما را هوای خود ده

ب) ذکر او مرهم دل مجروح است و مهر او بلانشینان را کشتی نوح است

ج) طیبی را دیدند که هرگاه به گورستان رسیدی ، ردا بر سر کشیدی

د) شما را باغ باید و ما را چون لاله داغ

۷. در کدام گزینه ارزش موسیقایی سجع از همه بیشتر است ؟

الف) درویش را شنیدم که به غاری در نشسته بود و در به روی جهانیان بسته

ب) هر که دشمنی کوچک را حقیر شمارد بدان ماند که آتش اندک مهمل می گذرد

ج) مصلحت آن دیدم که در نشیمن عزلت نشینم و دامن از صحبت فراهم چینم

د) اوست که ابر تیره بر سر گلزار آورد و اوست که غنچه در دامن خاک تیره پیورود

۸. در کدام گزینه سجع ارزش موسیقایی کمتری دارد؟

الف) در پستی مردن به که حاجت پیش کسی بردن

ب) روی زیبا مرحم دل های خسته است و کلید درهای بسته

ج) هر که در زندگی نانش نخورند چون بمیرد نامش نبرند

د) دریغ آدم تر بیت ستوران و آینده داری در محلت کوران

۹. در همه ی عبارت ها به جز ارزش موسیقایی سجع یکسان است

الف) سر عشق نهفتنی است نه گفتنی

ب) جهد کن که مردی شوی ، صاحب تجربه و دردی شوی

ج) ارادت بی چون یکی را بر تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد

د) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده

۱۰- کدام بیت مسجع نیست؟

الف) ده روز مهر گردون افسانه است و افسون نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا

ب) چرخ گرد از هستی من گر بر آورد گو بر آر دور بادا دور از دامان نامم گرد ننگ

(ج) من ز سلام گرم او آب شدم ز شرم او وز سخنان نرم او اب شوند سنگ ها
(د) ای مکارم تو شده در جهان خبر افکنده از سیاست تو آسمان سپر

لف و نشر

۱- در کدام بیت لف و نشر به کار رفته است؟

(الف) ردای سبز ربوده ست و گوشوار سمن از ار لاله دریدست و طلیسان بهار
(ب) دهان کبک گرفته ست تا نخندد خوش گلوی ابر گشاده ست تا بگرید زار
(ج) ربوده است و گرفته است و برده است به عنف ز لاله تاج و ز گل پاره از سمن دستار
(د) شنیده ای به گلستان چه ظلم کرده خزان که شاخ شوکت او خشک باد و زرد و نزار

۲- در هربیتی بجز آرایه لف و نشر بکار رفته است.

(الف) اگرچه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوبی اگر رنگ از رخ گل میپرد د بیدار میگردم
(ب) دل و کشورت جمع و معمور باد ز مللکت پراکندگی دور باد
(ج) فرو رفت و بر رفت روز نبرد به ماهی نم خون و برماه گرد
(د) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر از مه روی تو و اشک چو پروین من است

۳- نوع لف و نشر کدام گزینه در مقابل ان نادرست است؟

(الف) گشت فراق و وصل تو مرگ و بقای عاشقان کشتی و زنده ساختی ای تو خدای عاشقان (مرتب)
(ب) اشک و آه من به این عالم کلیم آورده اند آتش بی دود را سیلاب بی خاشاک را (مشوش)
(ج) مرا نه دولت وصل و نه احتمال فراق نه پای رفتن از این ناحیت نه جای مقام (مشوش)
(د) به لباس مرغ و ماهی روم ار به کوه و دریا تو در آوردی به دامن تو در افکندی به شستم (مشوش)

۴- نوع لف و نشر کدام گزینه متفاوت است؟

(الف) دم پادشاهان امید است و بیم یکی را سموم و دگر را نسیم
(ب) هر دم زدن در اینجا صد کفر و دین مهیاست دل معبد تماشااست دیر و حرم نباشد
(ج) بر سر قامت گل و بادام و روی و چشم نشنیده ام که سرو چنین آورد بری
(د) سزد ار کبوتر دل بی خال و زلفت افتد گه چه دانه های دلکش به کنار دام داری

۵- کدام گزینه فاقد لف و نشر است؟

- (الف) روز ما چون شب ساه است حاصل ما اشک و اه
(ب) رخ گل راکه عکس روی یار است
(ج) شب گذرانم به محفل صبحدم نالان به گلشن
(د) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر
- این به ماهی ان به ماه است آمده ماه محرم
هوا مشاطه اب ایینه دار است
یعنی از عشقت گهی پروانه گاهی عندلیم
از مه روی تو و اشک چو پروین من است

۶- کدام گزینه لف و نشر ندارد؟

- (الف) ز دولت هر چه باید داد لیک از غم نکرد ایمن
(ب) سوز شیرین و شکر خنده دلداری نیست
(ج) شهری که شیب وبالا دریا و کوه دارد
(د) چندان که میبینم جفا امید میدارم وفا
- چه سود ار گل دهد زین سو چو ز آن سو میدهد خارم
ور نه من در هنر استاد تر از فرهادم
کوهش اساس نعمت بحرش غریق گوهر
چشمانت میگویند لا ابروت میگوید نعم

۷- نوع لف و نشر کدام متفاوت است؟

- (الف) دیدند مرکبی که شد از خون و از خروش
(ب) صلح و جنگ و رضا و خشمش هست
(ج) نه کوه کنی هست در این عرصه نه پرویز
(د) از لب تو بوالعجب تر پاسخ است
- هم رنگ ارغوان و هم اواز ارغنون
شادی و اندوه ثواب و عقاب
آوازه ای از عشق و هوس بیش نمانده است
کان چنان تلخ است و بر شکر گذشت

۸- نوع لف و نشر کدام گزینه در مقابل ان نادرست است؟

- (الف) هر نفس از غمزه و خالی چنان
(ب) خزینه آب و آتش گشت بر گردون که پنداری
(ج) نکنم میل بدان کس که مرا دیده و دل
(د) خیال تیغ تو با ما حدیث تشنه و آب است
- گشت جهان بابل و هندوستان (مرتب)
ز خشم خویش و از رحمت مرکب کرد یزدانش (مشوش)
از سر جهل پر از آب و پر آتش دارد (مرتب)
اسیر خویش گرفتی بکش چنان که تو دانی (مرتب)

۹- کدام گزینه فاقد لف و نشر است؟

- (الف) ایمان و کفر زلف و رو پیوسته با یکدیگرند
(ب) به خشم و حلم تویی مثل آسمان و زمین
- زین طرفه تر نشنید کس ایمان و کفر توامان
از این شده است زمین رام و آسمان توسن

(ج) هرکس دید خال و خط و موی و روی تو آشفته شد چو موی تو برگرد روی تو
(د) هر زمان گویم به شیرینی و پاکی در جهان چون لب و دندان او یا ر لب و دندان نبود

۱۰- کدام گزینه دارای لف و نشر است؟

(الف) نقش میبندی خیال این و ان ترک این و ان بگو و ان بجو
(ب) نوشت ان سخن ها که گفت و شنید وز ان بیعت و عهد و پیمان که دید
(ج) گاهی ز دل بود گله گاهی ز دیده ام من هرچه دیده ام ز دل و دیده دیده ام
(د) ز اشک و اه مهجوران بی تاب جهانی غوطه زد در آتش و اب

مجاز عمومی

۱- واژه مشخص شده در کدام گزینه مجاز نیست؟

(الف) به یاد روی شیرین بیت می گفت چو آتش تیشه می زد کوه می سفت
(ب) سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
(ج) آفرین جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان خاک را
(د) سپید شد چو دخت شکوفه دار سرم وز این درخت همین میوه غم است برم

۲- واژه مشخص در کدام گزینه مجاز نیست؟

(الف) منم آن مرغ گرفتار که در کنج قفس سوخت در فصل گلم حسرت بی بال و پری
(ب) عشق تو تا حلقه ای کشید به گوشم گوش مرا کی سر شنیدن پند است
(ج) طی شدم ایام جوانی از بنا گوش سفید شب شود کوتاه چون صبح از دوجانب سر زند
(د) گر به خون تشنه ای اینک من و سر باکی نیست که به فتراک تو به زان که بود بر بدنم

۳- واژه ((دشت)) در همه ابیات به جز بیت دارای ارایه مجاز است.

(الف) یکی دشت با دیدگان پر ز خون که تا او کی آید ز آتش برون
(ب) نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه
(ج) سواران لشکر برانگیختند همه دشت پیشش درم ریختند
(د) سراسر همه دشت بریان شدند بر آن چهر خندانش گریان شدند

۴- در بیت زیر کدام دو کلمه مجاز است؟

((گفت پیغمبر که چون کوبی دری عاقبت زان در برون آید سری))

الف) کوبی-برون

ب) پیغمبر-سر

ج) سر-عاقبت

د) در-برون

۵- در همه گزینه ها بجز کلمه ((جهان)) در معنی مجازی به کار رفته است

الف) جهان ای پسر ملک جاوید نیست ز دنیا وفاداری امید نیست

ب) جهان دل نهاده بر این داستان همان بخردان و همان راستان

ج) نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه

د) جهانی انجمن شد بر تخت اوی فرومانده از فر و بخت اوی

۶- در بیت زیر کدام کلمه مجاز است؟

برآمد صبح هم چون نار خندان بزد یک خنده بر گردون گردان

الف) صبح

ب) نار

ج) گردان

د) خنده

۷- همه گزینه بجز دارای مجاز است.

الف) دست در حلقه موی تو اگر نتوان کرد بر در کعبه کوی تو نهم روی نیاز

ب) چو دیهیم شاهی به سر بر نهاد جهان را سراسر همه مژده داد

ج) سرو را گرچه به بالای تو ماندنی نیست بنده با قد تو از سرو سهی آزاد است

د) اظهار عجز پیش نگارم اثر نداشت افسوس می خورم نفسم کارگر نبود

۸- در بیت زیر کدام کلمه در معنای مجازی به کار رفته است؟

به طول و عرض و رنگ و گوهر و حد چو خورشیدی که تابد ز روزن

الف) خورشید

ب) روزن

ج) رنگ

د) گوهر

۹- در همه ابیات به جز مجاز به کار رفته است.

- الف) ای که دستت می رسد کاری بکن پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار
ب) در بزم دور یک دو قدح درکش و برو یعنی طمع مدار وصال دوام را
ج) مژه سیاهت ار کرد به خون ما اشارت ز فریب او بیندیش غلط مکن نگارا
د) روز باران نتوان بار سفر بست ولیک پیش طوفان سرشکم چه محل باران را
- ۱۰- در کدام گزینه مجاز وجود ندارد؟

- الف) تو بر لختی کلوخ آب خورده چرایی تکیه جاوید کرده
ب) ای قمری خزان زده چون شد گه فصل گل دیگری هوای باغ و بهاری نمیکنی
ج) این ماحضری بود که در دیدن اول کرد از دو جهان سیر تماشای تو مارا
د) گفتم کمند تو معذورم ار کشم در تاب رفت و گفت که معذور خوش تر است

مجاز انسانی

۱- در کدام گزینه مجاز با علاقه شباهت وجود ندارد؟

- الف) هزاران نرگس از چرخ جهان گرد فروشد تا برآمد یک گل زرد
ب) دل آدمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این چه سود داری که نمیکنی مدارا
ج) ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد دل رمیده مارا انیس و مونس شد
د) درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آورد چرخ نیلوفری را
- ۲- در کدام بیت پیش از دیگر ابیات مجاز به علاقه شباهت استفاده شده است؟
- الف) مرا برف باریده بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ
ب) به آواز برجان افراسیاب بنفرید با نرگس و گل پرآب
ج) به یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند هزاران هم رفتند
د) چو تنها مانده ماه سرو بالا فشانند از نرگسان لولوی لالا

۳- در کدام گزینه علاوه بر مجاز با علاقه شباهت مجاز دیگری هم وجود دارد؟

- الف) سایه ای بر دل ریشم فکن ای گنج مراد که من این خانه به سودای تو ویران کردم
ب) مرا ساقی بده ساغر که امشب می پرستان را به یاد لعل او یاد از می و ساغر نمی آید
ج) در عهد پادشاه خطابخش جرم پوش حافظ قرابه کش شد و مفتی پیاله نوش
د) بجز آن نرگس مستانه که چشمش مرساد زیر این طارم فیروزه کسی خوش ننشست
- ۴- در کدام گزینه مجاز با علاقه شباهت بیشتر است؟

الف) به ناخن زره بافت از مشک ناب در آویخت از گوشه افتاب
 ب) بدو گفت گیو: ای فریبده ماه تو را سوی این بیشه چون بود راه؟
 ج) نرگشش عربده جوی و لبش افسوس کنان نیم شب دوش به بالین من امد بنشست
 د) دیدم امروز بر زمین قمری همچو سروی روان به رهگری

۵- در بیت زیر کدام کلمه مجاز است؟
 ((طبع فیاض تو مشاطه خورشید آمد هیچ کس نیست که دارد قلمی چون تو نکو))
 الف) مشاطه
 ب) خورشید
 ج) فیاض
 د) قلم

۶- مجاز کدام گزینه با علاقه شباهت است؟
 الف) هرکسی را سر چیزی و تمنای کسی است ما به غیر از تو نداریم تمنای دگر
 ب) از تو به که نالم که دگر داور نیست وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست
 ج) هر سحر از عشق دمی میزنم روز دگر میشنوم بر ملا
 د) به بوی لعل میگونش به ظلماتی در افتادم که گر میرم ز استسقا نجویم آب حیوان را
 ۷- قرینه مجاز در مقابل کدام بیت نادرست آمده است؟
 الف) در روز ابر باید ساغر شمرده خوردن یعنی بود برابر با قطره های باران (خوردن)
 ب) جهانی در پی ات مفتون به جای آب گریان خون عجب میدارم از هامون که چون دریا نمیباشد (در پی کسی بودن)
 ج) گو همشهر به جنگم به درایند و خلاف من که در خلوت خاصم خبر از عامم نیست (به جنگ آمدن)
 د) فصل گل میگذرد هم نفسان بهر خدا بنشینید به باغی و مرا شاد کنید (هم نفس)

۸- کدام گزینه فاقد مجاز به علاقه شباهت است؟
 الف) از سوزش اه من همه شب بادام تو دوش ناغوده
 ب) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی
 ج) یا ز دیده ستاره میبارم یه به دیده ستاره میشمرم
 د) نزیبید مرا با جوانان چمید گه بر عارضم صبح پیری دمید

۹- نوع مجاز مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- (الف) یا رب ان نوگل خندان که سپردی به منش میسپارم به تو از دست حسود چمنش
(ب) بعد از این دست منو دامن آن سرو بلند که به بالای چمان از بن و بیخم برکند
(ج) جان میرسد به لب من شیرین کلام را تا حرف تلخی از دهن یار میکشم
(د) یکی گردنده کوهی برشد از دریا سوی گردون گه جز کافور و مروارید و گوهر نیست در کانش
- ۱۰- در کدام گزینه مجاز به علاقه شباهت وجود ندارد؟

- (الف) همه شب در این حدیثم که خنک تنی که دارد مژه ای به خواب و بختی که به خواب در نباشد
(ب) سعدی حجاب نیست تو ایینه پاک دار زنگار خورده چون بنماید جمال دوست؟
(ج) کجا نشانمت ای گل؟ به مفلسی مانم که جسّه گنج و نداند کجا نگه دارد
(د) پیر ای روح علوی سوی بالا که این زندان پستی جای من نیست

موازنه و ترصیع

۱. در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است ؟

- (الف) غلام نرگس مست تو تاج دارانند خراب باده ی لعل تو هوشیارانند
(ب) سزای دشمنان این بس که بینند حبیبان روی در روی حبیبان
(ج) در کارخانه ای که ره عقل و فضل نیست فهم ضعیف رای فضولی چرا کند ؟
(د) فارغ شدم از فکر پراکنده فروغی تا رنگ ز آینه دل پاک زدودم

۲. در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است ؟

- (الف) خوشا آن دم کز استغنائی مستی فراغت باشد از شاه و وزیرم
(ب) آه از آن جور و تطاول که در این دامگاه است آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود
(ج) این خوش چیزی است بی چون کاید اندر نقش ها گرده از حقه به حقه در میان آب و طین
(د) گفتم تو ما را دیده ای وز حال ما پرسیده ای پس چون ز ما رنجیده ای ما نیز بد هم نیستیم

۳. در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است ؟

- (الف) زَنار بود هر چه همه عمر داشتم الا کمر که پیش تو بستم به چاکری
(ب) چندان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم که یاد می کنند عهد اشیان ای دوست
(ج) تا چند کنم توبه و تا کی شکم ؟ ای توبه ده و توبه شکن ، دستم گیر

د) دل به امید روی او همدم جان نمی شود جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند

۴. در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است ؟

الف) دوستان عیب نظر بازی حافظ میکنند که من او را ز محبان شما می بینم

ب) از روی زنگارین تو بیزارم اگر من تا روی تو دیدم به دگر کس نگرستم

ج) چرا ننهم ؟ نهم دل بر خیالت چرا ندهم ؟ دهم جان در وصال

د) اساس توبه که در محکمی چو سنگ نمود بین که جام زجاجی چه طرفه اش بشکست

۵. در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است ؟

الف) جز یاد تو بر خاطر من نگذر ای جان با آن که به یک باره ام از یاد بهشتی

ب) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نباشی

ج) از موی فرقت تا میان ، فرقی نباشد در میان باریک بینی هر دو را ، چون باز بینی مو به مو

د) ما ز بوی پیرهن قانع به بوی یوسفیم نعمت آن باشد که چشمی نیست در دنبال او

۶. در کدام گزینه آرایه موازنه به چشم نمی خورد؟

الف) ای مهر تو در دل ها وی مهر تو بر لب ها وی شور تو در سر ها، وی سرّ تو در جان ها

ب) این لطافت کز لب لعل تو من گفتم که گفت وین تطاول کز سر لطف تو من دیدم که دید

ج) مرا گفستی که : فردا روز وصل است امید زیستن چندان ندارم

د) زشت باید دید و انگارید خوب زهر باید خورد و انگارید قند

۷- در کدام گزینه آرایه ترصیع دیده میشود؟

الف) زبانش توان ستایش نداشت روانش گمان نیایش نداشت

ب) آنکه میگوید که دل ندهم به کس آخر گهی پیش چشم شوخ کافرکیش او خواهد فتاد

ج) یارم طریق سرکشی از سر گرفت و رفت یک باره دل ز بی دل خود برگرفت و رفت

د) من که مشتاقم به جان برگشته مژگان تورا کی توانم برکشید از سینه پیکان تورا

۸- در کدام گزینه آرایه ترصیع به چشم میخورد؟

الف) رو درد طلب که علت بی دردی است دردی است که هیچ گونه درمانش نیست

(ب) بر در دل میزند نوبت سلطان عشق ما و جنون می‌دهیم وعده به میدان عشق
 (ج) برگ بی برگی بود مارا نوال مرگ بی مرگی بود مارا حلال
 (د) از سپاه حسن اخر یک سوار آمد برون کافتاب از رویش شرمسار آمد برون

۹- در کدام بیت ارایه ترصیع یافت میشود؟

(الف) دست و دل ما هرچه تهی تر خوشتر و ازادی دل ز هرچه خوشتر، خوشتر
 (ب) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست
 (ج) گه میگردم بر آتش هجر کباب گه سرگردان بحر غم هم چو حباب
 (د) دلبر برفت و دلشدگان را خبر نکرد یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد

۱۰- در همه گزینه ها ترصیع وجود دارد بجز.....

(الف) عالم همه عابدند و معبود یکی است دنیا همه ساجدند و مسجود یکی است
 (ب) ای آنکه جهان را همه فخر از حسب توست وی آنکه شهان را همه فخر از نسب توست
 (ج) بدان حجت که دل را زنده دارد بدان ایت که جان را بنده دارد
 (د) گر پنهان کرد عیب و گر پیدا کرد منت دارم از او که بس برجا کرد